Varia

Wijnoogst in Oostenrijk zakt een derde

Bron: Wein.plus (link) – AustrianWine (link)

In tegenstelling tot landen waar er halleluja wordt geroepen wanneer er record-oogsten worden binnengehaald, zijn er ook landen die een lager oogstvolume niet per sé als negatief ervaren. Met de sterk dalende consumptie en een overaanbod op de markt getuigt zo'n houding van veel ervaring en doordachtheid…

Afbeelding: OeWM_Robert-Herbst

De Oostenrijkse wijnboeren zullen in 2026 een aanzienlijk kleinere wijnoogst binnenhalen dan het jaar daarvoor. Na een productie van 2,56 miljoen hectoliter in 2025 wordt er dit jaar slechts ongeveer 1,7 miljoen hectoliter verwacht. Dit komt neer op een daling van ongeveer 33 procent. Vergeleken met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar ligt de prognose 28 procent lager. Dit blijkt uit de tweede oogstschatting van het Oostenrijkse bureau voor de statistiek van september. De cijfers verschillen echter nauwelijks van de eerste prognose.

Neder-Oostenrijk, de belangrijkste wijnbouwregio van het land, wordt bijzonder hard getroffen. Hier wordt een daling van 41 procent verwacht. De teruggang is nog sterker in het Weinviertel: daar zal het oogstvolume naar verwachting met 45 procent afnemen. In 2025 werd in deze regio ongeveer 989.000 hectoliter wijn geproduceerd. Voor 2026 komt dit neer op een geschatte hoeveelheid van slechts ongeveer 544.000 hectoliter. Ook Burgenland moet aanzienlijke verliezen incasseren. Na ongeveer 583.000 hectoliter in het voorgaande jaar wordt er nu slechts 450.000 hectoliter verwacht, een daling van 23 procent. In vergelijking hiermee komt Stiermarken er beter vanaf: hier zal de hoeveelheid naar verwachting dalen van 245.000 naar 231.000 hectoliter, een afname van ongeveer zes procent.

De kleine oogst verandert ook de verhouding tussen witte en rode wijn. Het aandeel witte wijn zal naar verwachting dalen van iets minder dan 73 procent in het voorgaande jaar naar minder dan 70 procent. Het beperkte aanbod is nu al merkbaar, vooral bij de Grüner Veltliner. De toenemende vraag drijft de prijzen op voor Oostenrijks belangrijkste witte wijndruif. Volgens Statistics Austria bedraagt het productieve wijngaardareaal 42.044 hectare; dit is ongeveer 400 hectare minder dan het gemiddelde over vijf jaar.

De weersomstandigheden in 2026 waren de belangrijkste oorzaak van de uitzonderlijk vroege oogst. De wintermaanden kenmerkten zich door neerslag en diverse vorstperiodes, maar vanaf eind april waren de temperaturen bijna zomers. De wijnstokken begonnen halverwege april uit te lopen. Desondanks werd er nauwelijks schade door late vorst gemeld. Het warme weer versnelde de verdere groei, waardoor de bloei al eind mei of begin juni van start ging.

Begin juni was er op veel plaatsen sprake van een neerslagtekort en halverwege de maand deed de eerste grote hittegolf zijn intrede, wat zorgde voor een groeispurt bij de wijnstokken. Afgezien van enkele lokale onweersbuien viel er in de wijnbouwgebieden nauwelijks noemenswaardige neerslag. Vooral Oost-Oostenrijk had te lijden onder extreme droogte en hitte. Lange periodes met temperaturen boven de 30°C waren die zomer de norm.

Omdat wijnstokken meerjarige gewassen met een diep wortelstelsel zijn, zijn ze minder gevoelig voor droogte dan andere landbouwgewassen. De droogte van dit jaar bracht de wijnstokken echter tot het uiterste van hun vegetatieve groeivermogen. Vooral jonge wijngaarden, waarvan de stokken nog geen sterk wortelstelsel hadden kunnen ontwikkelen, werden zwaar getroffen. In sommige gevallen werden druiven verwijderd om de belasting voor de jonge planten te verminderen. De omvang van de droogteschade in individuele wijngaarden werd grotendeels bepaald door de bodemeigenschappen en het waterhoudend vermogen van de grond, evenals door het beheer en de verzorging van de wijnstokken tijdens de droge periodes.

Naast lagere opbrengsten als gevolg van weersomstandigheden hebben wijnproducenten te maken met een uitdagende marktsituatie. De dalende wijnconsumptie door veranderend consumentengedrag, in combinatie met hevige prijsdruk, heeft gevolgen voor de gehele sector. Oostenrijkse wijnboeren beschikken hierbij over een structureel voordeel dat ze kunnen benutten. Hun wijnen zijn niet alleen fris, ambachtelijk en van hoge kwaliteit, maar worden ook op een milieuvriendelijke manier geproduceerd. Dit vormt een sterke basis voor Oostenrijkse wijnboeren om concurrerend te blijven in een krimpende markt, in te spelen op consumententrends en de export strategisch uit te breiden.